

GDY DZIECKO PRZEKLINA...

Dzieci obserwują nas przez cały czas, nawet, gdy wydaje nam się, że są zajęte czymś innym. Nasi podopieczni nie umieją jeszcze odróżnić zachowań właściwych od niewłaściwych, a przeklinając wywołują określoną reakcję – zazwyczaj złość lub rozbawienie osoby dorosłej. Zdarza się, że dzieci używają wulgaryzmów, aby

testować rodzica – sprawdzić, jak daleko mogą się posunąć. Poprzez przeklinanie dzieci często starają się zwrócić uwagę opiekuna, szczególnie, gdy czują się samotne, bądź znudzone. U dwu-, trzylatków używanie wulgaryzmów może być bardziej nieświadome, jednak dzieci starsze stosują je celowo, bo wiedzą, że to zwiększa szansę na znalezienie się w centrum uwagi.

1. Dlaczego dziecko przeklina?

Zdaniem psycholog Beaty Chrzanowskiej-Pietraszuk, jeżeli dziecko w wieku przedszkolnym albo nawet dwulatek przeklina, może wiązać się to z kilkoma sytuacjami:

- Dziecko słyszy podobne słowa w domu lub na podwórku i powtarza. Jeśli w środowisku najbliższym jest tak, że te wyrazy są często obecne w języku dorosłych, to dziecko używa ich tak, jak używa każdego innego wyrazu, absolutnie nie zdając sobie sprawy z tego, że to jest wyraz niewłaściwy.
- Dziecko nie słyszy często brzydkich wyrazów, jednak słyszy te wyrazy w sytuacjach dosyć emocjonujących.
- Dziecko nie zna znaczenia takiego wyrazu, po prostu go usłyszało. Z jakiegoś powodu mu się ten wyraz spodobał, bo np.: ładnie, nietypowo lub dziwnie brzmi.
- Dziecko już wie, że ten wyraz jest wyrazem brzydkim i testuje dorosłych. Sprawdza, jakie to wrażenie zrobi na babci, kiedy powiem jakieś słowo, o którym rodzice wczoraj mi mówili, że ono jest brzydkie.

Dzieci badają reakcję rodzica i sprawdzają jego wytrzymałość na wiele sposobów. Wprawienie mamy czy taty w zakłopotanie sprawia, że szkrab czuje się tak, jakby posiadał tajemniczą moc wpływania na zachowanie rodziców. Wypowiadane przez dziecko raz po raz wulgaryzmy są niewątpliwie takim czynnikiem oddziaływania na opiekunów. Zwłaszcza w sytuacjach, w których takie zachowanie malucha może narazić samych rodziców na krytykę otoczenia.

2. Co robić, gdy dziecko przeklina?

Dzieci często używają słów, które usłyszały przypadkiem zupełnie bezmyślnie. Nie wiedzą, co dane słowo znaczy, ale widzą, że używanie go sprawia, iż zwraca się na niego uwagę. Nic dziwnego, że w takim przypadku dziecko przeklina. Znajdź czas, aby usiąść z dzieckiem i spokojnie mu wyjaśnić, że słowa, których używa, są obraźliwe i mogą sprawić komuś przykrość.

Wychowanie dziecka powinno opierać się na otwartych rozmowach, podczas których dziecko czuje się bezpieczne i wie, że może o wszystko zapytać. Wyjaśnij dziecku, że przeklinanie tak naprawdę w niczym nie pomaga. Podczas kłótni tylko utrudnia pogodzenie się, źle świadczy o osobie, która przeklina.

3. Jak nie reagować, gdy dziecko przeklina?

Im bardziej się oburzamy, gdy słyszymy przeklinające dziecko, im bardziej robimy zdziwioną minę, im bardziej mówimy, że tak nie wolno i że to brzydkie (i jeszcze w dodatku za karę wysyłamy do swojego pokoju), tym bardziej dziecko wie, że to jest wyraz, którego co prawda znaczenia nie zna i nie wie, co on oznacza, ale to jest wyraz, który na dorosłych robi bardzo duże wrażenie. Wobec czego, jeśli chce zrobić wrażenie na przyjęciu rodzinnym, to nie ma innego wyjścia – musi go użyć. Wtedy będzie w centrum zainteresowania i wszyscy będą na nie patrzeć, co jest akurat w przypadku wielu dzieci bardzo pożądanym efektem – tłumaczy Beata Chrzanowska-Pietraszuk.

4. Jak oduczyć dziecko przeklinania?

W pewnym momencie, jeśli nie zainterweniujemy w porę, dziecko może mieć trudności w unikaniu brzydkich słów. Nawet, jeśli przekonasz je, że przeklinanie jest złą postawą, może nie potrafić się opanować. Wtedy na pomoc wołamy jego wyobraźnię i umiejętności:

- zachęcaj dziecko do używania trudnych słów zamiast brzydkich - to także zrobi wrażenie na rówieśnikach, a nie będzie przeklinaniem, podobnie jak śmieszne wyrażenia (motyla noga), którymi można zastąpić niepożądane „przecinki” w postaci przekleństw,
- wytłumacz dziecku, że nie musi ulegać presji rówieśników w kwestii używania brzydkich wyrazów - uświadom mu, że niezadowolenie lub złość można wyrazić również w inny sposób, akceptowany przez otoczenie,
- jeśli rozmowy i dawanie przykładu nie skutkują, zastosuj metodę szokową - usadź dziecko naprzeciwko siebie i powiedz, by przez najbliższe pięć minut mówiło same przekleństwa - kreatywność dziecka skończy się zapewne już po minucie, a konieczność mówienia brzydkich wyrazów dobitnie pokaże mu, że w przeklinaniu naprawdę nie ma nic fajnego.

Gdy dziecko przeklina, najważniejszą kwestią jest, aby z dzieckiem rozmawiać. Czasem przeklinanie u dziecka pojawia się, aby odwrócić od czegoś uwagę. Dlatego rozmawiaj z dzieckiem i staraj się zawsze znać przyczynę przeklinania u twojej pociechy, a wychowanie dziecka stanie się łatwiejsze.